

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning til Økonomisk grundforløb, hhx

August 2023

Vejledning til Økonomisk grundforløb, hhx
August 2023

2023

ISBN nr. [xxx xxx xxx] (web udgave)

Design: Center for Kommunikation og Presse

Denne publikation kan ikke bestilles.

Der henvises til webudgaven.

Publikationen kan hentes på:

www.uvm.dk

Børne- og Undervisningsministeriet

Departementet

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

Indhold

Indledning.....	4
1 Identitet og formål	5
1.1 Identitet.....	5
1.2 Formål.....	6
2 Faglige mål og fagligt indhold	7
2.1 Faglige mål	7
2.2 Kernestof	8
2.3 Supplerende stof.....	9
2.4 Omfang	9
3 Tilrettelæggelse	10
3.1 Didaktiske principper.....	10
3.2 Arbejdsformer	10
3.3 It.....	14
4 Evaluering.....	15
4.1 Løbende og afsluttende evaluering.....	15
4.2 Bedømmelseskriterier.....	15

Indledning

Vejledningen præciserer, kommenterer, uddyber og giver anbefalinger vedrørende udvalgte dele af læreplanens tekst, men indfører ikke nye bindende krav.

Citater fra læreplanen er anført i citationstegn.

Følgende ændringer er foretaget i vejledningen august 2023:

- Diverse mindre præciseringer

1 Identitet og formål

1.1 Identitet

Den økonomiske videnskab kan opdeles i to hovedgrene, mikroøkonomi og makroøkonomi. Mikroøkonomi er den del af den økonomiske videnskab, der beskæftiger sig med forbrugerne, virksomhederne, investorerne og andre agents økonomiske adfærd. Mikroøkonomi giver svar på hvorfor, og hvordan disse økonomiske agenter tager økonomiske beslutninger. Makroøkonomi beskæftiger sig med fænomener for den samlede økonomi, fx udviklinger i den samlede vækst i den nationale og internationale produktion, inflation og arbejdsløshed. Makroøkonomi giver bud på konsekvenser af politisk-økonomiske indgreb.

Det økonomiske grundforløb giver eleverne færdigheder og kundskaber i den økonomiske disciplin privatøkonomi. Det økonomiske grundforløb introducerer samtidig eleverne til de kompetencer, der knytter sig til det at arbejde med økonomi; at kunne tænke økonomisk, behandle økonomiske problemer, anvende økonomiske modeller og kunne udarbejde økonomiske ræsonnementer. Det økonomiske grundforløb introducerer ligeledes eleverne til økonomisk databehandling med anvendelse af matematik.

Fagets identitet er beskrevet i læreplanen som følger: *”Det økonomiske grundforløb udgør den gymnasiale introduktion til økonomisk teori. I forløbet sættes de økonomiske profilfag, afsætning, international økonomi og virksomhedsøkonomi i spil gennem arbejdet med problemstillinger omkring privatøkonomiske beslutninger. Endvidere introducerer det økonomiske grundforløb eleverne til de kompetencer, der knytter sig til det at være økonom.”*

Det økonomiske grundforløb skal bidrage til at danne grundlag for elevernes valg og gennemførelse af en studieretning på hhx samt give eleverne faglig indsigt, forståelse og indføring i gymnasiets arbejdsmetoder, særligt i de merkantile fag afsætning, international økonomi og virksomhedsøkonomi. Det er i den forbindelse væsentligt at betragte det økonomiske grundforløb som ét selvstændigt genstandsfelt, hvor de tre merkantile fag bidrager med indhold, arbejdsformer og metode.

Tabel - Eksempler på faglige sammenhænge i økonomisk grundforløb

Handling	Påvirkning 1	Påvirkning 2	Påvirkning 3
International Økonomi	Privatøkonomi	Afsætning	Virksomhedsøkonomi
Skattestigning	Lavere disponibel indkomst → mindre til forbrug	Købsadfærden tilpasses	Virksomhederne mister omsætning
Privatøkonomi	Afsætning	Virksomhedsøkonomi	International Økonomi
Ændring i forbrugsmønstre (fx mere økologi) – budgettet ændres	Påvirkning af forbrug og købsadfærd	Påvirkning af omsætning/overskud	Ændring i efterspørgslen (kurven rykker) - makroøkonomisk

1.2 Formål

Fagets formål er beskrevet i læreplanen som følger: *"Eleverne skal gennem undervisningen i grundforløbet indse betydningen af at kende til og forstå økonomisk tænkning. I undervisningen skal elevernes nysgerrighed og engagement inden for det økonomiske område understøttes og fremmes.*

Eleverne skal opnå forståelse af økonomiske problemer og deres løsninger. Eleverne introduceres til arbejdet med økonomiske modeller som redskaber ved løsningen af økonomiske problemer, og skal herunder introduceres til at arbejde med matematikken som værktøj i de økonomiske fag."

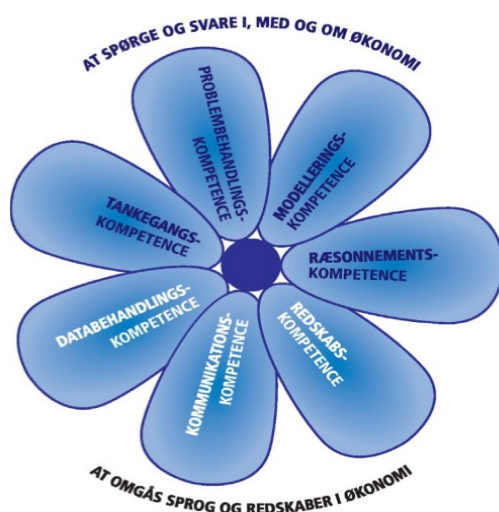
Arbejdet og undervisningen i det økonomiske grundforløb kan meningsfuldt være en kombination af privatøkonomiske problemstillinger og det sideløbende arbejde med de enkelte fags input til problemstillingen i virksomhedsøkonomi, afsætning og international økonomi. På den vis kan eleverne både se arbejdsformerne og de enkelte fags fokus.

2 Faglige mål og fagligt indhold

2.1 Faglige mål

Fagets mål knytter sig til identifikationen af de kompetencer som karakteriserer økonomisk kompetence. Kompetencerne er visualiseret som blade i en økonomifaglig kompetenceblomst. Hver for sig refererer karakteristikkerne til begrebet en økonomisk kompetence forstået som nogens indsigtfulde parathed (evne) til at handle på en måde, der lever op til en særlig slags økonomiholdige udfordringer i en given situation.¹

Den økonomiske kompetenceblomst

Det fremgår af de faglige mål i læreplanen for det økonomiske grundforløb, at:

“Elevne skal kunne,

- afgøre hvilke forhold, der har betydning for privatøkonomiske beslutninger
- identificere, formulere og behandle problemer der knytter sig til privatøkonomiske beslutninger
- anvende simple økonomiske modeller
- udarbejde et økonomisk ræsonnement
- indsamle, bearbejde og præsentere informationer om privatøkonomiske forhold
- fortolke og formidle informationer om privatøkonomiske forhold
- anvende matematiske og digitale redskaber”

I det følgende udfoldes de faglige mål i relation til den økonomiske kompetenceblomst:

Afgøre hvilke forhold, der har betydning for privatøkonomiske beslutninger

Denne kompetence drejer sig om elevernes evne til at skelne mellem hvilke spørgsmål, der er væsentlige for en privatpersons økonomi, og hvilke der ikke er, samt at vide hvornår de skal bringes i spil. Kompetencen handler endvidere om, selv at kunne stille sådanne spørgsmål, og at have blik for, hvilke typer af svar, der kan forventes i en given sammenhæng.

¹ Kilde: Kompetencer i økonomi som undervisningsfag, - med opgaveeksempler fra hhx, DPU, november 2007

Identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til privatøkonomiske beslutninger

Denne kompetence består i elevens evne til at identificere og formulere og løse problemer der knytter sig til en privatpersons økonomiske beslutninger. Denne kompetence omfatter endvidere evnen til at vurdere alternative beslutninger.

Anvende simple økonomiske modeller

Denne kompetence består af elevernes evne til at anvende simple økonomiske modeller, herunder modeller der kan beskrives matematisk. Kompetencen omfatter desuden evnen til at være kritisk over for de resultater, anvendelsen af modellerne fører frem til.

Udarbejde et økonomisk ræsonnement

Denne kompetence består i elevernes evne til at følge og bedømme et økonomisk ræsonnement, herunder evnen til at vurdere sammenhængen mellem en række økonomiske forhold. På den anden side består kompetencen i at kunne gennemføre et økonomisk ræsonnement.

Indsamle, bearbejde og præsentere informationer om privatøkonomiske forhold

Denne kompetence består i elevernes evne til at indsamle, bearbejde og præsentere informationer om privatøkonomiske forhold. Kompetencen handler desuden om at kunne overskue mulige kilder såvel primære som sekundære til en given problemstilling, således at der kan foregå en kvalificeret indsamling og udvælgelse.

Fortolke og formidle informationer om privatøkonomiske forhold

Denne kompetence består i elevernes evne til at sætte sig ind i og fortolke andres økonomiske udsagn og tekster, dels at kunne udtrykke sig på forskellige måder om privatøkonomiske forhold over for forskellige kategorier af modtagere og aktører. Kompetencen har både en udtryksside, hvor eleven er afsender af kommunikation, og en modtagerside, hvor eleven sætter sig ind i og fortolker andres udsagn og tekster.

Anvende matematiske og digitale redskaber

Denne kompetence består i elevernes evne til at udvælge og anvende relevante matematiske og digitale redskaber i forbindelse med indsamling, behandling og formidling af økonomiske forhold. Kompetencen forudsætter, at eleverne har et matematisk beredskab, og at eleverne har en grundlæggende indsigt i de digitale muligheder.

2.2 Kernestof

Det fremgår af læreplanen, at kernestoffet er:

Markedsøkonomi

- udbud og efterspørgsel

Privatøkonomi

- indkomst, livsindkomst
- forbrug, købsadfærd
- lån og opsparing
- det private budget

Økonomiske metoder

- kvantitative og kvalitative metoder
- matematisk modelbygning ved hjælp af førstegradsfunktioner
- udvikling og andele beskrevet med indeks og procenter

Herunder er kernestoffet til inspiration udfoldet. Der gøres opmærksom på, at der ikke er tale om en pensumliste men eksempler på, hvordan kernestoffet kan udfoldes.

Markedsøkonomi	Beskrivelse/faglig inspiration
<i>Udbud og efterspørgsel</i>	Økonomisk tænkning, markedsformer, prisdannelse, både grafisk og matematisk (lineært), udbuds- og efterspørgselsmodellen, ligevægtsprisen.

Privatøkonomi	Beskrivelse/faglig inspiration
<i>Indkomst og livsindkomst</i>	Husholdningernes indkomst, indkomstfordeling og livsindkomst.
<i>Forbrug og købsadfærd</i>	Husholdningernes forbrug, forbrugsmønstre og simpel købsadfærdsteori.
<i>Lån og opsparing</i>	Husholdningernes lån, opsparing, nedsparring, forbrugslån, opsparing i obligationer og aktier.
<i>Det private budget</i>	Den private budgetmodel, indtægter, faste udgifter, variable udgifter, skat og rådighedsbeløb.

Økonomiske metoder	Beskrivelse/faglig inspiration
<i>Kvantitative og kvalitative metoder</i>	Integreres med fordel i kernestoffet markedsøkonomi og privatøkonomi.
<i>Matematisk modelbygning ved hjælp af første-gradsfunktioner</i>	Integreres med fordel i kernestoffet omkring udbud og efterspørgsel, indkomst, livsindkomst, lån og opsparing samt i det private budget.
<i>Udvikling og andele beskrevet med indeks og procenter</i>	Integreres med fordel i det privatøkonomiske kernestof samt indkomst og livsindkomst.

2.3 Supplerende stof

Det fremgår af læreplanen, at *"Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof er aktuelt økonomisk stof, der perspektiverer og uddyber det faglige kernestof, og som har betydning for privatøkonomiske forhold."*

Det supplerende stof skal perspektivere og uddybe kernestoffet og udvide elevernes horisont. Erfaringerne viser, at autentiske problemstillinger, hentet fra eksempelvis nyhedsmedierne eller virksomhedernes hjemmesider, virker motiverende og inspirerende for elevernes arbejde med faget.

2.4 Omfang

Det fremgår af læreplanen, at *"Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 50-100 sider."*

3 Tilrettelæggelse

3.1 Didaktiske principper

De didaktiske principper for faget er i læreplanen beskrevet som følger:

“Forløbet bygges op omkring virkelighedsnære og praktiske økonomiske problemstillinger. I undervisningen skal det induktive undervisningsprincip prioriteres for at opmuntre til selvstændige arbejdsprocesser. Undervisningen skal tilrettelægges, så eleverne gennem vejledning stimuleres til at arbejde aktivt med de økonomiske problemstillinger. Anvendelsen af faglige begreber og simple beregninger skal understøtte de faglige diskussioner og problemløsninger.”

I det økonomiske grundforløb arbejdes der med løsning af de økonomiske problemer set fra en husholdnings synsvinkel. Der arbejdes med beskrivelse af husholdningernes økonomiske adfærd og med modeller, der beskriver økonomiske sammenhænge og giver anvisning på effektiv beslutningstagen. En del af undervisningen kan trække på elevernes egne erfaringer med økonomiske beslutninger og diskussioner omkring job, opsparing, behov og behovsudsættelse.

Det er gennem den induktive tilgang til undervisningen, at eleverne i særlig grad udfordres. Den induktive tilgang lægger desuden op til, at eleverne får mulighed for mere selvstændigt at arbejde med faglig formidling og konstruktion af faglige ræsonnementer. Case- eller PBL-tilrettelagte forløb, med stor fokus på stilladsering, er eksempler på, hvordan det induktive undervisningsprincip kan praktiseres.

3.2 Arbejdsformer

Det fremgår af læreplanen, at:

“Der skal vælges arbejdsformer, som bringer eleverne i en aktiv læringsrolle. Der skal arbejdes problemorienteret med udgangspunkt i virkelighedsnære privatøkonomiske cases, der knytter an til teorier og metoder i afsætning, international økonomi og virksomhedsøkonomi.

Skriftlig og mundtlig fremstilling indgår som en del af arbejdet i det økonomiske grundforløb for at styrke elevernes udtryksform, herunder opbygningen af økonomiske ræsonnementer.

I løbet af undervisningen gennemføres mindst tre problemorienterede forløb. Forløbene danner grundlag for den interne afsluttende mundtlige prøve, jf. pkt. 4.1.”

I det økonomiske grundforløb vil variationen i undervisningen omfatte forskellige arbejdsformer i det mundtlige og skriftlige arbejde med udgangspunkt i forskellige typer af faglige problemstillinger og forskellige grader af elevdeltagelse. I undervisningen arbejdes der med korte skriftlige produkter som fx en synopsis eller en præsentation, hvilket kan danne grundlag for prøven. Det kan ligeledes være brugbart at stifte bekendtskab med korte fremlæggelser, så mundtligheden ligeledes er i spil inden prøven og gerne med formativ feedback fra underviserne.

Det er et grundtræk for undervisningen, at eleverne træner deres viden og færdigheder gennem øvelsesopgaver. Opgaverne kan fx være simple beregninger i tilknytning til det aktuelle kernestof etc. Det er ligeledes et grundtræk for undervisningen i det økonomiske grundforløb, at der arbejdes med problemorienterede forløb med udgangspunkt i privatøkonomiske cases. Opgaverne bygger typisk på virkelighedsnære problemstillinger. Det er opgaver, hvor problemet oftest først skal fortolkes. Desuden er det opgaver, hvor der ofte skal søges yderligere informationer, som måske skal behandles med et økonomisk-matematisk værktøj.

Nedenfor foreligger fem eksempler på problemorienterede forløb, som alle er angivet med et konkret problem.

Eksempel 1: Udbud og efterspørgsel

Problem: Hvem fastsætter priserne?

Med udgangspunkt i en konkret branche konstruerer underviseren en case, hvor både udbyder og efterspørger indgår. Eleverne repræsenterer gruppevis henholdsvis udbyder eller efterspørger, og via de økonomiske metoder opstiller de en sammenhæng ml. pris og afsætning. Ved hjælp af regneark fremstiller eleverne dernæst matematisk en udbuds- og efterspørgselsmodel (førstegradsfunktioner), hvorved ligevægtsprisen fremkommer. Gennem simuleringer og ændringer i case-modellens forudsætninger tydeliggøres præmissen, dynamikken og de ændrede ligevægtspriser - afhængigt af forløbets tilrettelæggelse.

Eksempel 2: Indkomst og livsindkomst

Problem: Hvad kendetegner danske husholdninger?

Gennem dataarbejde skal eleverne karakterisere danske husholdninger ved forbrug (evt. forbrugsmønstre), indkomstfordelinger og eksempler på livsindkomst. I forløbet anvender eleverne økonomiske metoder og kan illustrere de fremkomne resultater i en synopsis og/eller ved en mundtlig fremstilling samt ved anvendelse af et præsentationsværktøj.

Eksempel 3: Forbrug og købsadfærd

Problem: Påvirker økonomiske kriser vort forbrug?

Ved relevant dataindsamling omkring fx coronakrisen, kvantitativt som kvalitativt, forklarer eleverne mulige ændringer i forbrugsmønstre og købsadfærd, dvs. før og efter krisen. Sammenstillingen mellem makroøkonomien og husholdningernes forbrug (mikroøkonomi) tydeliggøres fx i en diskussion af coronakrisens påvirkning på forbrugergrupper og produktgrupper.

Eksempel 4: Lån og opsparing

Problem: Er der råd til forbrugsgodet?

En husholdning skal foretage køb af et forbrugsgode. Eleverne skal indsamle data til eksempler på forskellige lån, og ved hjælp af økonomiske metoder beregne de forskellige låns årlige rente og de samlede omkostninger. Eleverne skal vurdere, hvordan det pågældende køb vil have indflydelse på husholdningens budget og endelig rådighedsbeløb.

Eksempel 5: Det private budget

Problem: Hænger vores økonomi sammen?

Eleverne inddeles i grupper, hvor hver gruppe får tildelt en husholdningscase. Gruppen skal, i et regneark, opstille et budget for den pågældende husholdning med udregning af indtægter, faste og variable udgifter, skat og rådighedsbeløb. Gennem løbende tildeling af fokus-punkter udfordrer underviseren gruppernes beregninger af husholdningens forbrug, mulige lån og opsparing.

Det skriftlige arbejde har en central plads i den daglige undervisning. I forbindelse med det skriftlige arbejde er det vigtigt at bevidstgøre eleverne omkring økonomifagenes særlige genrer og de spørgeformer, som anvendes til at initiere disse. I de økonomiske fag anvendes generelt følgende spørgeformer:

Spørgeformer	Handling på baggrund af spørgeformer
Opstille, beregne, udarbejde m.fl.	Eleverne skal udføre en given behandling af privatøkonomiske data.
Karakterisere	Eleverne skal beskrive væsentlige kendsgerninger omkring en privatøkonomisk situation.
Redegøre	Eleverne skal give en samlet struktureret fremstilling af kendte privatøkonomiske forhold og problemstillinger.
Sammenligne	Eleverne skal påvise ligheder og forskelle mellem undersøgte privatøkonomiske forhold.
Forklare	Eleverne skal med brug af faglige termer anskueliggøre et privatøkonomisk forhold, en teori eller en model.
Analysere	Eleverne skal, ved hjælp af forløbets metoder og modeller samt gennem undersøgelse og bearbejdning af privatøkonomisk information udarbejde en systematisk fremstilling af en privatøkonomisk problemstilling.
Diskutere	Eleverne skal belyse en privatøkonomisk problemstilling ved at sætte faglige synspunkter og argumenter op over for hinanden.
Vurdere	Eleverne skal ud fra faglige kriterier tage stilling til, hvordan undersøgte privatøkonomiske forhold må forventes at påvirke virksomhedens udvikling.

I undervisningen kan der anvendes forskellige undervisningsformer. Det kan være anbefalelsesværdigt, at PBL-forløbene, af kortere eller længere varighed, er sammensat af oplæg til undersøgelser, undersøgelser/projekter og opfølgning på undersøgelser. Følgende arbejdsformer er eksempler:

Individuelt arbejde

Når eleverne skal sætte sig ind i et stof, samt udarbejder dele af projekter, vil det forekomme, at eleverne arbejder alene.

Vejledning

Det anbefales, at vejledningen skemalægges og tænkes ind som en væsentlig del af undervisningen. Dette er en mulighed for at få hørt alle elever.

Gruppeundervisning

I forbindelse med vejledning er det en rigtig god ide at indlægge korte sekvenser, hvor eleverne bliver præsenteret for teorier og/eller anvendelsen af disse.

Klasseundervisning

Både før og efter et projektforsløb kan præsentioner af teorier og situationer være med til at stilladsere elevernes projektarbejde.

Fremlæggelser

Det kan være væsentligt at få trænet den mundtlige prøve, da den er placeret tidligt i gymnasieforsløbet.

Elevernes medbestemmelse i undervisningen

Eleverne har ikke indflydelse på de faglige mål og kernestoffet, der er afgørende for, hvilke emneområder der skal arbejdes med i undervisningen. Til gengæld kan eleverne inddrages i valget af, hvilket supplerende stof der skal perspektivere undervisningen. Ved projekterne får eleverne stor indflydelse på, hvad de vil arbejde med, og hvilket perspektiv de vil have på projektet. Desuden kan eleverne få indflydelse på valg af arbejdsformer, valg af materialer og undervisningens planlægning, herunder tidsforbruget til de forskellige temaer og arbejdsopgaver. På baggrund af en løbende evaluering af undervisningen kan eleverne diskutere, hvorledes undervisningen bedst muligt kan tilrettelægges for, at de faglige mål nås. Nøgleordene er: Problemorientering, helhedsorientering, selvstændighed og ansvarlighed i forhold til undervisningsformerne.

Inden eleverne starter på et forsløb, kan det anbefales, at en række af de faglige elementer, der er forslobets omdrejningspunkt, bliver præsenteret ved forskellige former for deduktive og induktive aktiviteter. Balancen mellem, "hvad de skal kunne, før de starter", og "hvad de lærer undervejs", kan ikke angives konkret.

Undervisningens progression bygger på en aftagende stilladsring fra projektforsløb til projektforsløb. Forståelsen i relation til progression i problemorienteret og/eller undersøgelsesarbejde bygger på fem søjler:

1. Graden af selvstændighed: Gennem de forslob, eleverne gennemløber, vil der til stadighed være stigende krav til selvstændighed i problemformulering, dataindsamling, teoriinddragelse og analyse.
2. Graden af kompleksitet: Forslobenes indhold i undervisningstiden kan være mere komplekse og derigennem øge behovet for brug af teori til at reducere kompleksiteten.
3. Længden af forslobene og håndteringen heraf: Eleverne skal gennem forslobene udvikle deres kompetence til at gennemføre stadigt længere undersøgelsesforslob og anvende tiden ansvarligt til at opbygge den enkelte undersøgelse og reflektere over valg og fravalg samt konsekvenser.
4. Metodisk overblik: Eleverne skal gennem de gennemførte forslob og undersøgelser danne sig et overblik over dataindsamlingsmetoder og dataanalysemetoder, samt fordele og ulemper herved.
5. Teoretisk overblik: Eleverne skal, gennem de forslob og undersøgelser de foretager, danne sig et overblik over, hvad økonomisk teori er, og hvordan man vælger mellem forskellige teorier til faglig behandling af en problemstilling.

For at sikre progressionen og professionaliseringen af elevernes dataindsamling anbefales det at lade det indgå i progressionsplanen, hvordan eleverne fra økonomisk grundforsløb gennem studieområdet i studieretningen og frem mod studieområdeprojektet skal arbejde med en systematisk dataindsamling i bl.a. artikeldatabaser og kvantitative databaser.

Eleverne kan trænes i at forholde sig reflekterende til de sammenhænge og løsninger, de ser og foreslår. Særligt kan de mikroøkonomiske overvejelser om udbud og efterspørgsel, og deraf følgende effekter af dette bidrage til, at eleverne bliver i stand til at reflektere over deres løsningsforslag.

3.3 It

Det fremgår af læreplanen, at *"Eleverne skal arbejde med informationssøgning, produktion og formidling af viden med anvendelse af it og medier. Anvendelsen af regneark har en central plads i grundforløbet. Endvidere skal eleverne anvende net-baserede programmer til samarbejde og kommunikation i forbindelse med forløb, hvor de arbejder mere selvstændigt."*

It og medier fylder meget i undervisningen i det økonomiske grundforløb, dels som værktøj i arbejdet med de økonomiske modeller og dels som redskab for læreprocesserne i undervisningen. Gennem undervisningen skal faget bidrage til at udvikle elevernes digitale dannelse herunder analytisk, kritisk og kreativ forståelse af it og medier.

Der er et stort udbud af frit tilgængelige undervisningsplatforme og net-baserede applikationer, der kan understøtte læreprocesserne i det økonomiske grundforløb. Det giver bl.a. muligheder for at kommunikere, samarbejde, dele viden og løbende vejlede eleverne.

4 Evaluering

4.1 Løbende og afsluttende evaluering

Det fremgår af læreplanen, at:

"Løbende evaluering

Der foretages løbende evaluering med henblik på at klarlægge den enkelte elevs faglige standpunkt og vejlede eleven i det fremadrettede arbejde og valget af studieretning".

Den løbende evaluering skal dels forholde sig til elevens kompetenceudvikling i forhold til de faglige mål og dels forholde sig til elevens læringsituation og arbejdsindsats.

"Afsluttende evaluering

Der afholdes en intern individuel mundtlig prøve. Grundlaget for prøven er elevens forløb, jf. punkt 3.2.

Prøvetiden er ca. 20 minutter. Der gives ingen forberedelsestid. Prøven er todelt. De første 5 til 7 minutter skal eleven præsentere selvvalgte elementer fra et problemorienteret forløb. Dernæst former prøven sig som en samtale mellem elev og de to deltagende lærere med afsæt i elevens præsentation og med perspektivering til det økonomiske grundforløbs øvrige kernestof.

De deltagende lærere skal tilsammen have kompetence inden for mindst to af fagene afsætning, international økonomi og virksomhedsøkonomi."

Den afsluttende prøve indledes med elevens korte præsentation af selvvalgte elementer fra et af de problemorienterede forløb i det økonomiske grundforløb. Eleven har således et reelt valg med hensyn til, hvilket forløb der skal være udgangspunkt for præsentationen i forbindelse med eksamen. Det anbefales, at der er så mange valgmuligheder, så eleven selv kan vælge hvilke faglige mål, forløb samt kernestof, eleven vil tage udgangspunkt i ved sin præsentation. Den efterfølgende samtale tager udgangspunkt i elevens præsentation med perspektivering til det økonomiske grundforløbs kernestof i øvrigt. Prøven sigter desuden på at vurdere, i hvilken grad eleven opfylder de faglige mål.

4.2 Bedømmelseskriterier

I læreplanen beskrives bedømmelseskriterierne sådan: *"Ved bedømmelsen lægges der vægt på, i hvilket omfang eksaminandens præstation lever op til de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Der afgives én samlet karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation."*

Oversigt over karakterskalaen

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Fremragende	Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.
7	God	Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.
02	Tilstrækkelig	Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.

Eksempel på karakterbeskrivelser for mundtlig prøve

Karakter	Vejledende beskrivelse
12	Samtalen er udtømmende i forhold til fagets mål. Eleven strukturerer, formidler fagligt stof, formulerer faglig argumentation og demonstrerer faglige færdigheder med få uvæsentlige mangler. Eleven kan med ingen eller få uvæsentlige mangler diskutere og vurdere privatøkonomiske problemstillinger med anvendelse af fagets teori i en virkelighedsnær kontekst.
7	Samtalen opfylder fagets mål med en del mangler. Eleven strukturerer, formidler fagligt stof, formulerer faglig argumentation og demonstrerer faglige færdigheder med en del mangler. Eleven kan, med en del mangler og i nogen grad diskutere samt vurdere privatøkonomiske problemstillinger med anvendelse af fagets teori i en virkelighedsnær kontekst.
02	Samtalen er den minimalt acceptable i forhold til fagets mål. Eleven strukturerer, formidler fagligt stof, formulerer faglig argumentation og demonstrerer faglige færdigheder på et acceptabelt minimum. Eleven kan på et acceptabelt minimum i ringe grad diskutere og vurdere privatøkonomiske problemstillinger med anvendelse af fagets teori i en virkelighedsnær kontekst.

STYRELSEN FOR

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

STYRELSEN FOR